

Criza migranților: ONU este în disperare

Virginia COJOCARU,
doctorandă, Universitatea de Stat din Moldova

SUMMARY

More than 260 000 migrants arrived in Europe, the Mediterranean since the beginning of 2016. Most migrants and refugees received in early Greece - 160 515 people. UN humanitarian organizations are on the verge of bankruptcy, they cannot meet the needs of millions of people because of the scale of the crisis in the Middle East, Africa and Europe. UN Commission proposes two variants for asylum in Europe, which involves filling the existing system „Dublin” by correction mechanisms or change the basic criteria aimed at determining the host country on the basis of quotas. Norms „Dublin” in the wording of 2013 provides that when a migrant illegally cross EU borders for accepting responsibility and decision-making about migrant status accrues to the country of entry. If a country cannot be determined, then the responsibility lies with the state in which an illegal immigrant lived five months before applying or last country where he found himself. Against rules “Dublin”, oppose countries which collide with the large flow of migrants and refugees in their territories.

Keywords: *illegal migration, refugees, asylum, finance, stay visa, the flow of people.*

REZUMAT

Mai bine de 260 de mii de migranți au sosit în Europa, pe Marea Mediterană, de la începutul anului 2016. Cei mai mulți migranți și refugiați a recepționat de la începutul anului Grecia - 160 515 persoane. Organizațiile umanitare ale ONU sunt în pragul falimentului, acestea nu pot satisface nevoile a milioane de oameni din cauza amplitudinii crizei din Orientul Mijlociu, Africa și Europa. Comisia ONU propune două variante de acordare de azil în Europa, care presupune completarea sistemului existent „Dublin», prin mecanisme de corecție sau de a schimba criteriile de bază vizând determinarea țării-gazdă pe baza cotelor. Normele „Dublin», în redacția anului 2013, prevăd că, atunci când un migrant trece ilegal frontiera Uniunii Europene, responsabilitatea pentru acceptarea și luarea deciziei despre statutul migrantului revine țării de intrare. În cazul în care o țară nu poate fi determinată, atunci responsabilitatea îi revine statului în care un imigrant a trăit ilegal ultimele cinci luni înainte de a aplica sau ultima țară în care el însuși a fost găsit. Împotriva normelor „Dublin» se opun țările, care se ciocnesc cu fluxul mare de migranți și refugiați pe teritoriile lor.

Cuvinte-cheie: *migrație ilegală, refugiați, azil, finanțe, viza de ședere, fluxul de persoane.*

Introducere. Deteriorarea situației din Orientul Mijlociu, Liban  i Iordania, în special lipsa de alimente  i medicamente, a devenit de nesuportat pentru cele 4 milioane de oameni care au părăsit Siria, conduc nd la un nou val de migrație  i cuprinz nd întreaga Europă. Înaltul Comisar ONU pentru Refugiați Antonio Guterres a declarat într-un interviu *pentru Guardian*: „Dacă te ui i la situa ia din 2010, numărul celor care fug de război a fost de 11 mii pe zi, iar în anul următor au devenit deja 42000». Aceasta înseamnă că cre te semnificativ numărul celor care au nevoie de ajutor, adăpost, apă, alimentare cu apă  i canalizare, produse alimentare, de îngrijire a sănătăţii şi de educa ie.

Scopul cercetării constă în studierea cauzelor migra iei ilegale  i impactul fluxului de refugiați asupra situației socioeconomice  i politice din Europa. **Autorul  i-a propus ca obiectiv al cercetării să** exploreze efectele migra iei maselor mari de oameni în alte   ri europene asupra popula iei locale  i socializarea lor, asimilarea culturii europene. O astfel de abordare ar favoriza o mai bună  n elegere a motivelor migra iei, comunicării sociale, adapt nd politica internă din Republica Moldova la realit  ile europene  i mondiale.

Metodologia cercetării se rezumă la utilizarea instrumentelor istorice, la metodele comparativă, statistică, causală, ale deduc iei  i induc iei.

Pentru cercetare au fost utilizate datele rapoartelor Eurostat, OCDE, Organiza iei Mondiale a Sănătăţii (OMS sau WHO), Organiza iei Interna ionale pentru Migrație, Organiza iei Interna ionale a Refugia ilor (ORI), Organiza iei Mondiale a Turismului

(UNWTO), FMI, Deutsche Welle, Deutscher St dtetag, Frontex etc.

Cercetare  i analiză. Criza europeană a migra iei a început în anul 2015 în legătură cu o cre tere multiplă în fluxul de refugiați  i migranți ilegali spre Uniunea Europeană din Africa de Nord, Orientul Mijlociu  i Asia de Sud  i starea nepregătită a spa iului UE pentru primirea  i distribu ia acestora.

Această criză migrațională este cea mai mare din Europa după cel de-al Doilea Război Mondial.  n perioada ianuarie-septembrie 2015, în statele-membre ale UE au fost înregistrate mai mult de 700 de mii de persoane solici tante de azil în UE.

Termenul de „criză” fa   de refugiați  i migranți a fost folosit pentru prima dată în aprilie 2015, în cazul în care o serie de catastrofe maritime au avut loc în Marea Mediterană. Într-o perioadă scurtă de timp (13, 16, 19  i 20 aprilie), pe drumul spre Europa au naufragiat  i s-au scufundat, cel pu in, cinci bărci, care transportau mai mult de 1.200 de migranți din Africa.

Cauzele principale ale mi c rilor migratorii sunt de natură economică, politică  i instabilitate juridică națională. Acestea includ războiul  i conflictul armat, destabilizarea situației din regiunile: războiul civil în Irak, războiul civil din Siria, războiul din Afganistan (2001-2014  i 2015), războiul din Libia, opera iunile militare împotriva ISIS (Statul Islamic), criza din Serbia  i din Kosovo, conflictul armat din Estul Ucrainei, ciocnirile religioase din Nigeria, conflictele din Yemen  i Pakistan.

Cauzele cre terii accelerate a numărului de refugiați din Europa în anii 2015-2016 sunt:

- lipsa de perspective: continuarea războiului civil în Siria, războiul din Irak și Afganistan (principalele țări ale exodului de refugiați), imposibilitatea întoarcerii refugiaților în patria lor, epuizarea propriilor mijloace de subzistență (refugiații nu au dreptul la muncă) i-au obligat să-și părăsească taberele din Europa, luând calea către alte țări europene în speranța unor standarde înalte de viață;

- deteriorarea stării financiare în taberele de refugiați din Turcia, Liban și Iordania, reducerea dietei refugiaților, introducerea unor taxe pentru utilizarea apei și a energiei electrice, incapacitatea copiilor refugiaților de a frecventa școala ;

- extinderea zonelor controlate de ISIS (statul islamic), care a contribuit la creșterea numărului de refugiați și aziluri suprapopulate ;

- cel de-al doilea război civil din Libia, care anterior el însuși era scopul migranților, a impus mulți refugiați din Africa de Nord și Libia să-și schimbe țara de reședință pe o altă țară UE ;

- deschiderea de către refugiați a unei rute mai sigure prin Marea Mediterană - Grecia - Macedonia și în continuare - UE, în locul vechiului drum prin Marea Mediterană - Libia - Italia ;

- decizia Guvernului Macedoniei (la mijlocul lunii iunie 2015) de a elibera vize pentru refugiați pe termen de trei zile a permis migranților să traverseze țara fără înregistrare în direcția Europei și a încurajat fluxul de migranți. În conformitate cu acordul de la Dublin, înregistrarea sau cererea de azil trebuie să aibă loc în primul stat-membru în care a intrat un refugiat.

Cauzele imediate ale apariției crizei

din Europa, ca rezultat al creșterii spontane a numărului de refugiați în 2015, sunt:

- lipsa unui concept unitar pentru distribuirea refugiaților în țările UE ;

- lipsa de locuințe libere: spre deosebire de astfel de țări ca Turcia, Libia și Iordania, în cazul în care pentru stabilirea refugiaților era suficient pentru a construi o tabără de corturi, pe când în UE, din cauza temperaturilor mai joase, refugiații trebuie să fie plasați în spații încălzite ;

- lipsa personalului: deficitul de personal pentru înregistrarea refugiaților, de agenți de control la frontieră și escortă, de traducători.

Potrivit datelor Eurostat, țările UE au acceptat 626 715 cereri de azil în 2014, care au fost cele mai multe din 1992, dintre care au fost înregistrate 672.000 de cereri. Principalele țări, din care au sosit aproape jumătate din numărul total de refugiați, au fost Siria (20%), Afganistan (7%), Kosovo (6%), Eritreea (6%) și Serbia (5%)

În conformitate cu Acordul Schengen, 26 de țări europene (22 din Uniunea Europeană și 4 țări-membre AELS) și-au unit forțele pentru a forma o zonă în care controlul la frontierele interne este anulat, limitat doar de controlul la frontierele externe ale zonei, monitorizarea cărora este obligatorie. Țările pot să recâștige la control asupra frontierelor interne pentru o perioadă de, cel mult, două luni, pentru a menține ordinea publică sau din motive de securitate națională.

Acordul de la Dublin definește responsabilitatea statului-membru al Uniunii Europene privind studiul unei cereri de azil pentru a se evita situația

în care sunt solicitate mai multe țări din UE pentru azil sau o situație în care niciun stat nu-și asumă responsabilitatea pentru solicitant. În mod implicit (în cazul în care nu este reprezentat de familie sau din motive umanitare), solicitantul trebuie să depună o cerere de azil în primul stat-membru al UE, în care a intrat și în care i s-au luat amprente [15].

În cazul în care solicitantul se mută într-o altă țară din lista membrilor UE, ar putea fi deportat înapoi în primul stat, prin care a intrat. Din cauza acestei situații, mulți au criticat regulile *Dublin*, deoarece impun statelor-membre situate la frontiere prea multă responsabilitate pentru azil (de exemplu, Italia, Grecia, Ungaria), în loc să dezvolte sistemul de distribuție a sarcinilor între statele UE.

Principala problemă pe care au cauzat-o migranții nu este aflulul lor, ci lipsa de solidaritate pentru adoptarea unor norme comune de rezolvare a problemelor cu amplasarea lor, ceea ce conduce la reparizarea inegală a sarcinii între serviciile de migrație ale fiecărei țări în parte. Ca rezultat, un aflul masiv de migranți amenință

existența Acordului Schengen, precum și contradicțiile dintre țările UE privind repartizarea migranților între țările Uniunii Europene.

Deplasarea necontrolată a migranților conduce la numeroase victime. Astfel, la 27 august 2015, în Estul Austriei, într-un camion abandonat, au fost găsiți închiși 71 de refugiați, care s-au sufocat din cauza lipsei de oxigen. Din ianuarie până în luna august 2015, potrivit ONU, au decedat aproximativ 2.400 de persoane, care încercau să treacă în Europa prin Marea Mediterană. La 15 octombrie 2015 un refugiat din Afganistan a fost primul ucis în timp ce încerca să treacă frontiera (granița cu Bulgaria) [6].

Criza Migrației în Europa a demonstrat în mod clar situația existentă din momentul extinderii UE în 2007: „Uniunea Europeană devine din ce în ce mai mult un club de egoiști». Faptele sunt de așa natură încât 43% din cererile depuse în 2015 revin Germaniei. Germania și alte trei state europene îi acceptă aproape pe toți migranții din Europa, în timp ce restul țărilor, în special - din Europa de Est, refuzau acceptarea refugiaților.

Tabelul 1

Migrația în UE în cifre

Indicatori	Numărul
Numărul migranților, în perioada 2015-2017, milioane	4
Alocările Germaniei din PIB, %	0,5
Trecerea ilegală a hotarelor, 2015, milioane	1,8
Întreținerea unui migrant în Germania, mii EUR	12,5
Numărul caselor necesare pentru refugiați, mii	400

Sursă. **Investigațiile autorului în baza datelor [13].**

Criza refugiaților dezbină Europa. Însă țările *Grupului de la Vișegrad*, în special, Ungaria cred că nu există probleme, ci aceasta este problema Europei, problema Germaniei (fig.1). Autoritățile din alte țări ale Europei de Est, precum și

The Guardian, că opinia autorităților nu coincide cu opinia populației [9]. Mii de cetățeni ai Islandei au cerut guvernului lor de a ajuta refugiații.

În același timp, *The Independent* avertizează cetățenii din Marea Britanie și

**Numărul de cereri depuse de persoane pentru azil în țările UE
mii persoane, 2015**

**Traversarea hotarelor UE de către refugiați
mii persoane 2015**

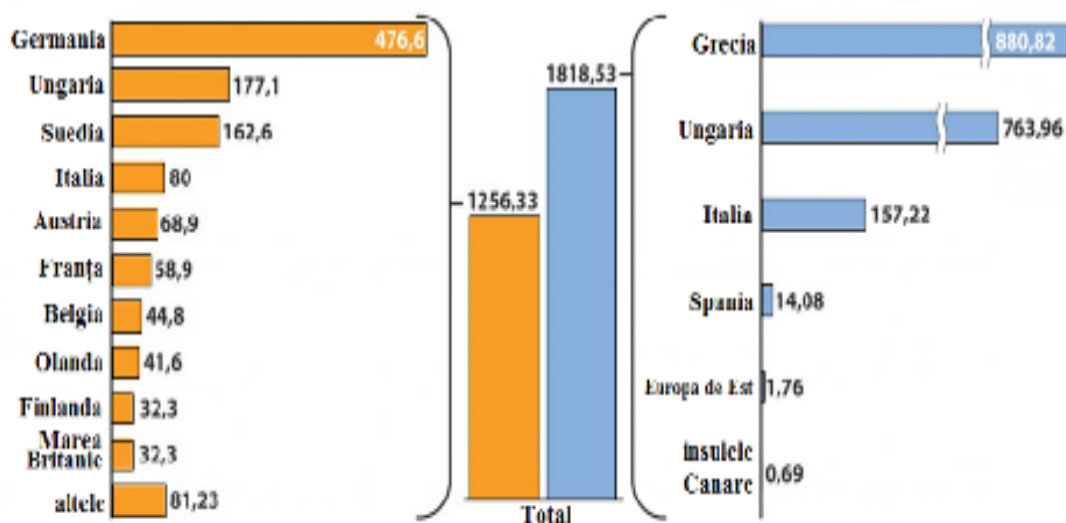

Figura 1. Traversarea și numărul de cereri depuse pentru azil în UE.

Sursă: Cercetările autorului în baza [12; 13].

cele maghiare sunt dispuse să accepte doar un număr limitat de refugiați, invocând o varietate de explicații ale politicilor lor restrictive de migrație - de la o economie slabă până la un pericol de acte teroriste.

Britanicii sunt îngrijorați de aflulxul de refugiați și migranți în Europa. Criza migranților umbrește relația dintre țările europene, dar sugerează gândul că Europa se îndreaptă în direcția corectă. În 2015, în Marea Britanie s-au stabilit 330 mii de persoane, dintre care 184 000 sunt nou-sosiți din alte țări ale UE. Din tot numărul de nou-sosiți circa 53 de mii s-au considerat bulgari și români. Unii cercetători remarcă, prin intermediul

UE, că mulți refugiați pot fi susținători ai ISIS și ai altor organizații teroriste[11]. Statele Unite vor putea găzdui până la 100 000 de refugiați. Începutul anului 2016 a format o imagine sumbră pentru Europa. În prima jumătate a anului 2016, au fost înregistrate multiple decese și atacuri teroriste în Europa de Vest, începând cu 2004. Europa Occidentală rămâne alertată de la începutul anului 2016, demonstrând că este în continuare vulnerabilă în fața terorismului. Doar în prima jumătate a anului au fost depistate 143 de persoane decedate în atentatele teroriste din Europa, aceasta fiind cea mai proastă statistică din ultimii 30 de ani. În anul 2004, a fost înregistrat

un caz de atentat terorist n metroul din Madrid, în timpul căruia au decedat 191 de persoane. Conform analizei vizând derularea  i consecin ele atentatelor teroriste pe parcursul unei treimi de secol, din 1970  i p n  în 2016 [8], cele mai numeroase atacuri teroriste la scară mondială au avut lor în Irak  i Siria,  i 6% - în spa iul european.

refugiați din Siria nu au condus la criză în Europa, ci au devenit un element ne steptat pentru guvernele europene. Mai pu in de jumătate de milion de cetăteni nu pot prezenta criză pentru Europa. Deoarece la hotarul cu Siria, Liban, Iordania, Turcia - în fiecare dintre ele peste un milion de persoane locuiesc în lagăre pentru refugiați.   rile

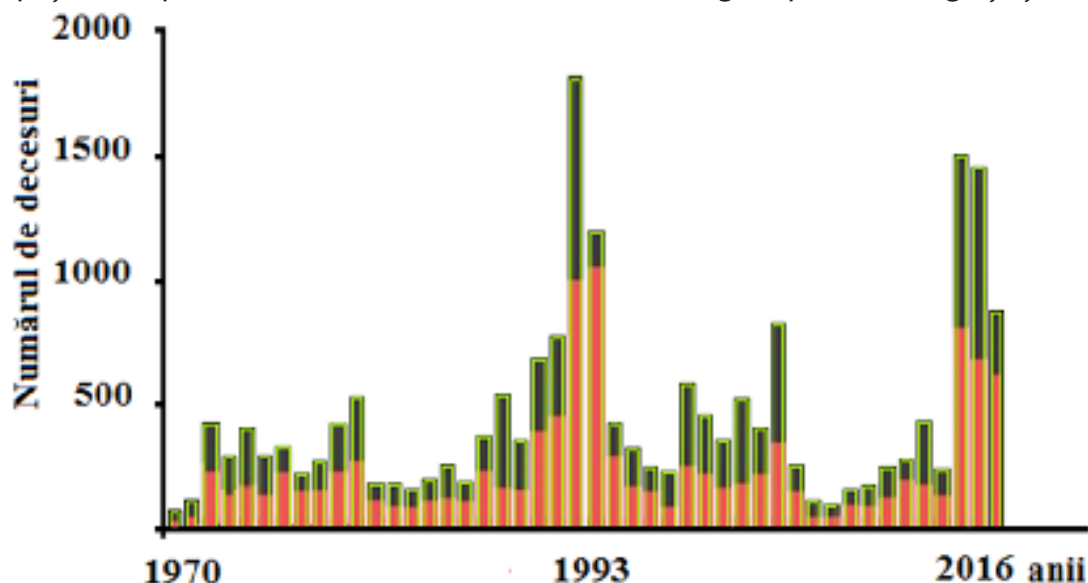

Figura 2. Cazurile istorice de decese în urma terorismului din Europa, 1970-2016.

Sursă. Cercetările autorului în baza [8].

Mul i ziari ti critică atitudinea SUA  i UE fa   de starea terorismului  i consecin ele sale. Ac iunile americane în Orientul Mijlociu  i politica   rilor occidentale de a stabili propria lor pozi ie dominantă în Asia  i Africa au condus la o criză a migra iei în Europa. Americanii trebuie să mediteze bine asupra situației existente în context istoric.  n primul r nd, zonele tragediei trebuie să fie marcate ca zone de interes al Occidentului.  n al doilea r nd, criza din Europa este o varia ie  i un rezultat al crizei privind deciziile oamenilor.

Conform rel t rilor Agen iei ONU pentru refugiați, circa 500 mii de

trebuie să găsească limbaj comun privind dep  irea crizei  i acordarea ajutorului refugiaților.

„Situa ia este l sat  la voia  nt mpl rii. Motivul pare a fi nu numai în caracterul de masă al acestui fenomen, ci  i în absen a unui acord în cadrul Uniunii Europene cu privire la măsurile practice pentru solu ionarea acestei probleme dificile  i iminente. Această criză fără precedent privind refugiații este o consecin   directă a politicii absolut iresponsabile  i prost concepute de schimbare a regimului în regiune.

Analiz nd problema crizei europene privind migra ia, trebuie să ne

așteptăm la o escaladare a conflictului și la o deteriorare a situației umanitare din țările-furnizoare de migranți, iar deplasarea refugiaților nu numai că creează o povară asupra economiei țărilor europene, dar agită focarele

turi va crește, căci jumătate dintre cei sosiți sunt sub vârsta de optsprezece ani, 46% formează grupul de vârstă dintre 18 și 59 de ani, persoanele cu vârste de peste șaiszeci de ani constituind aproximativ 3%.

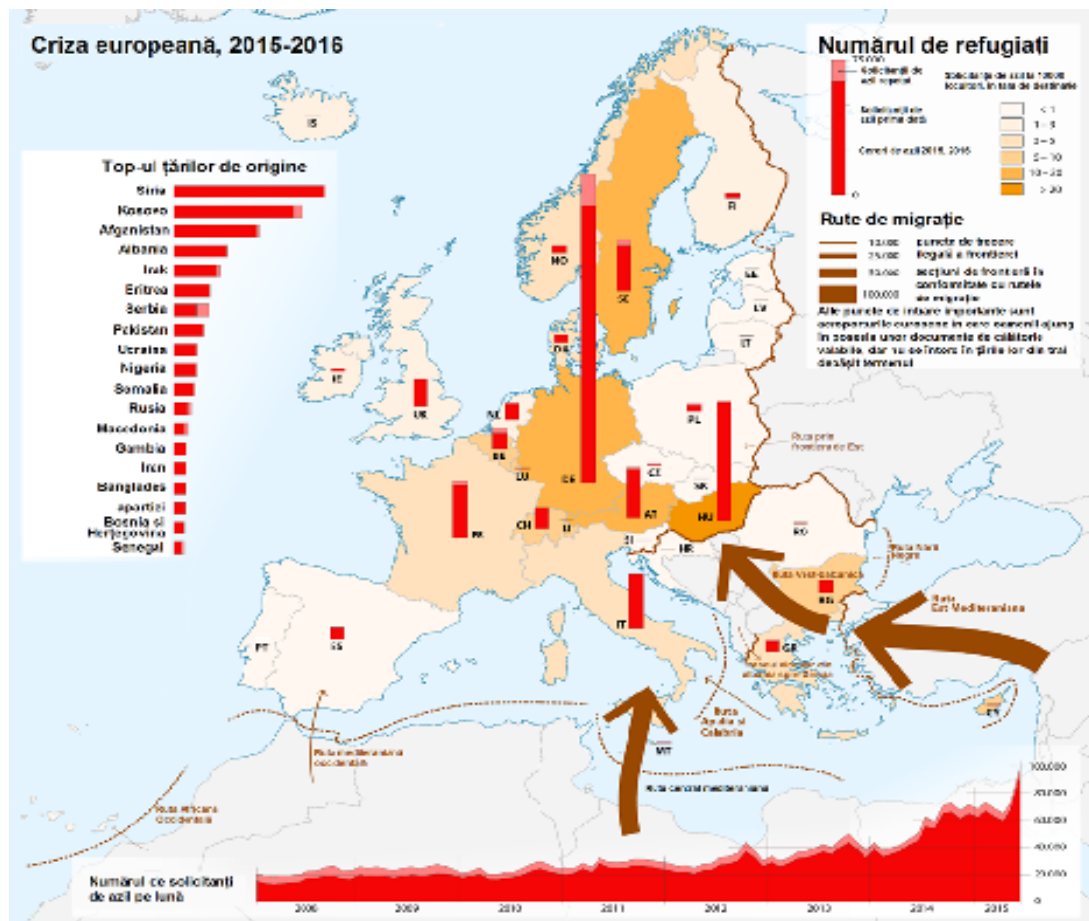

Figura 3. Rutele de migrație și criza europeană privind migrația.

Sursă. Cercetările autorului în baza [1; 2; 9].

existente de tensiuni sociale. Rata totală a fertilității în țările, a căror populație o constituie musulmanii, este mai mare de 3, iar în Europa - mai mică de 2. Următorul val de migranți va îmbunătăți indicatorii demografici ai țărilor europene, dar dacă luăm în considerare distribuția pe vârste a refugiaților, este clar că problema înlocuirii popoarelor indigene europene cu cele din alte cul-

Politica de migrație a UE, renunțând la principiul oricărei forme de identitate colectivă, a condus la agravarea conflictelor etnosociale. Drept urmare, Europa a fost impregnată cu numeroși migranți etnosociale din Orientul Mijlociu, care, de fapt, sunt purtătorii identității islamice, stabile și arhaice, care nu se încadrează în mediul de cultură modernă de tip european.

Neglijarea principiilor toleran ei exagerate, a drepturilor omului  i a cererii la multiculturalitate necesită de la autorit tile europene să ofere libertate maximă migranților  i în schimb nu necesită obliga ii. Ca rezultat al politicii de migrație a UE, în 2015  i 2016 se consideră că:

a) a fost perturbat în mod critic echilibrul între europeni indigeni  i migranți;

b) au fost stabilite arii socioculturale extensive ale popula iei arabe-islamice (dintre care însăşi existen a este total ignorată de către autorit tile liberale europene din cauza lipsei de criterii de identitate colectivă în politica  i legisla ia europeană modernă);

c) a fost creat un teren propice pentru crearea unor structuri ale islamismului radical, întărite prin fluxul necontrolat al refugiaților în Europa, de r nd cu reprezentan ii organiza iilor islamice radicale.

Două exemple ilustrate, în special de „ciocnirile” unităţilor de civiliza ie, au fost:

atacurile teroriste de la Paris, din 13 noiembrie,  i violurile în masă de la K ln în noaptea de Anul Nou. Un „11 septembrie francez” l-a constituit cea mai mare tragedie în func ie de numărul de victime din istoria Fran ei  i cea mai ambi ioas  după numărul de victime ale atacului asupra Parisului de la al Doilea Război Mondial. Iar noaptea „Crăciunului de la K ln” a dezgolit diferen ele de gender în valorile culturilor europene  i islamice  i a identificat disonan a cognitivă a societăţii islamice (patriarhatul greu, dominan a „machismului”, o ideologie bazată pe ideea că bărbatul domină din punct de vedere social femeia  i că, în această calitate de st p n, are dreptul la privilegii)  i politica predominantă graduală, de gender instalată în Europa.

Concluzii. Criza europeană poate fi privită din punctul de vedere al intereselor europene (privind rezolvarea problemei demografice în zonă), dar  i al consecin elor nefaste survenite. Primirea imigran ilor este de interesul Uniunii Europene. Cu toate acestea, specificăm că

Figura 4. **Atacurile sexuale din ajunul Anului Nou.**

Sursă. **Cercetările autorului în baza [3].**

imigranții pot fi admiși în spațiul european. Constatăm că în acest domeniu Uniunea Europeană și alte state europene nu au o politică clară (pe lângă acordul de la Dublin). Lucrurile ar trebui modificate, dar problema a apărut pe neașteptate, fără a fi coordonate cu „dirijorii” conflictelor din „zonele de interes național”. Pentru aceasta este necesar de a atrage persoane talentate și forța de muncă necesară pentru asigurarea ameliorării situației pe piața muncii, competitivității economice și prosperării social-culturale. Pe lângă o strate-

gie adecvată vizând valul de imigranți și refugiați, bătrâna Europă are necesitate de instrumente adecvate de realizare. Strategia va putea funcționa în cazul frontierele bine păzite și al unor reguli coerente de imigrare. Dacă există voință de a rezolva doleanțele societății, trebuie să găsim factorii motivaționali, care stau la baza crizei. Adesea găsim în analizele Guvernelor țărilor europene doar constatarea faptelor de criză și măsurile de depășire. Cauzele și macromotivale nu sunt dezvăluite, problema rămânând în stagnare.

BIBLIOGRAFIE

1. Alertă în Suedia, unde refugiații au incendiat peste 2.000 de mașini. În : <http://www.antena3.ro/externe/alerta-suedia-refugiati-masini-incendiere-372817.html>
2. Asylum applicants: www.eurostat.dataset.migr_asyappctzm.
3. Atacurile sexuale din ajunul Anului Nou. În: <http://katehon.com/ru/bind/prognoz-na-2016>
4. Clarificarea problemei refugiaților din Europa. În: <http://www.digi24.ro/Stiri/Digi24/Opinii>
5. Convenția privind statutul refugiaților. În: <http://www.unhcr-centraleurope.org/.html>
6. Criza refugiaților: „Cuvintele frumoase trebuie urmate de acțiuni concrete”. În: http://ec.europa.eu/health/newsletter/162/focus_newsletter_ro.htm
7. Din vară, Austria nu mai primește cereri de azil de la refugiați. În: <http://www.ziare.com/invazie-imigranti/europa/refugiati-1405635>
8. Europa, zguduită de atentate: Cum pot fi oprite teroriștii, ajutați refugiații și apărate granițele UE. În: <http://www.ziare.com/invazie-imigranti/europa-stiri/>
9. Migratory routes: FRONTEX Migratory Routes Map, 2015.
10. Numărul morților în atacuri teroriste în Europa, la cel mai înalt nivel din ultimii 12 ani. În: <http://stirileprotv.ro/stiri/international/bbc-2016-victime-ale-terorismului.html>
11. Organizația Mondială a Sănătății: refugiații și imigranții nu pun în pericol sănătatea Europei. În: <http://www.ezv.ro/organizatia-mondiala-a-sanatatii-refugiati-si-imigrantii-nu-pun-in-pericol-sanatatea-europei.html>
12. Population data: www.eurostat.dataset.tps00001
13. Rapoarte și comentarii FMI, Deutsche Welle, Deutscher Städtetag, Frontex, 2015-2016.
14. Refugiați sirieni: oriunde în Europa este mai bine decât în Franța. În: <http://www.timpul.md/articol/refugiati-sirieni-oriunde-in-europa-este-mai-bine-decat-in-franta-49229.html>
15. Regulamentul Dublin II. În : <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/uri=URISERV%3A133153>

Prezentat: 22 august 2016.

E-mail: ginacojocar@mail.ru

Recenzent: Alexandru GRIBINCEA,
doctor habilitat în științe economice, profesor universitar